

(המשך מעמוד 19)

הביקורת המקצועיים היו אומרים שאנחנו אנשים נחמדים והגונים, והעניין כולו היה נשכח כמו הרשימות ההומוריסטיות.

הייתי רוצה להוסיף כאן הערה עקרונית. נדמה לי כי שוחריה המצעים למיניהם אינם מבינים את מהות הפעולה הפוליטית בכלל, ובמציאות הישראלית בפרט.

יתכן שהיו זמנים ומקומות (כמו רוסיה של המאה שעברה) כשאפשר היה לחבר מצע מופשט, מפורט וממצה, תוך ויכוחים סוערים, ולקרוא לאחר מכן לציבור להצטרף למפלגה חדשה המבוססת על מצע זה. האדם המודרני בכלל, והצבר הישראלי בפרט, אינו מופעל בצורה זו.

אדם זה מתגייס לפעולה ממשית. הוא רוצה לראות מה תכליתה, איך אפשר לשנות את הדברים באופן מעשי. הוא בא אל המעשה, לא אל ההלכה.

הפעולה הזו היא שלילית, כשהיא הופכת למה שקראנו בשם "ביצועים". כלומר, כשזו פעולה לשמה, שאינה צמודה לשום עקרונות, לשום תפיסה מוסרית ומדינית. אך כשתופעה זו צמודה לעקרונות ברורים, כשהתפיסה הכללית מוסכמת ומובנת, הרי הפעולה חשובה מן המצע המפורט.

יתר על כן: מצע מפורט של ממש יכול לצמוח רק מתוך הפעולה. אחרי שהמאבק יצר תחושה של אחדות ושייכות, יש מקום לגשת לאותו תהליך של גיבוש פנימי, של הידברות ושינוע הדדי, שיצמיח ברבות הימים מצע מפורט המקובל על הרוב הגדול של הלוחמים, ושציבור נאור מסוגל לעכלו.

רק כך יובטח כי המצע יהיה נחלת הרבים, שיהיה צמוד לפעולה ולחיים — ולא דבר מת המשמש תחליף לפעולה.

(אני אומר זאת כאדם שדווקא אוהב לחבר מצעים, שלקח בחייו חלק פעיל מאוד בחיבור כמה וכמה מצעים.)

אור ירוק לפעולה

א הרי שנתכברו שיקולים טכסיים אלה, תוך כדי דיונים ראשונים, היה צורך לגשת להערכת האמצעים שיעמדו לרשותנו. התמונה לא היתה מעודדת.

לא האמנו שנוכל לגייס יותר מ-25 או 30 אלף לירות — וזאת בשעה שהגיעו אלינו ידיעות על תכונת המפלגות להוציא עשרות ומאות מיליונים. (בסופו של דבר הוצאנו 41 אלף לירות — שרובן בא מתרומות קטנות וקטנטנות.)

בכסף זה אי-אפשר היה לשכור מנגנון. הרשימה היתה צריכה להודק כלי-כולה למתנדבים. השאלה היתה: האם בכלל תיתכן התנדבות כזאת אחרי שנים כה רבות של אישיות, לא-איכפתיות ורצח הרוח החלוצית?

פעולתנו הראשונה היתה לברר נקודה זו. יחד עם הקריאה הראשונה להקמת הרשימה, שפורסמה בשבועון המסויים ביום בו קיימנו את מסיבת-העתונאים הראשונה, הפצנו גלויות חשובה מודפסת. ביקשנו את מקבליה להודיע אם הם מוכנים לחתום על רשימת-המועמדים, ואם הם מוכנים להתנדב לפעולה.

קיוויתי שנקבל קרוב ל-750 תשובות — המיספר המינימלי שהיה דרוש לנו להתחמת רשימת-המועמדים כחוק. תוך שלושה-ארבעה ימים באו למעלה מאלפיים גלויות, שהכילו מיספר רב מאוד של התחייבויות להתנדבות ולתרומות.

גלויות אלה היוו את סימן-הדרך הגדול הראשון של המיבצע — אור ירוק לפעולה. הן הוכיחו שיש סיכוי סביר לעבור את אחוזה-החסימה. שהרי אם אלפיים איש מוכנים להזדהות בשמם לטען כוח חדש, אפשר היה לצפות למיספר גדול פי כמה של מצביעים בחשאיות הא-הקלפי.

לא פחות חשובה היתה הצעת ההתנדבות. ידענו כי המינימום הדרוש של כוח-עבודה יעמוד לרשות המיבצע — ומימוש הדבר יהיה תלוי רק בכשרוננו.

מבול הגלויות — והתופעות הנוגעות-ללב של אהדה ותקווה שנתלו אלינו — הוכיחו שאנחנו אומנם עומדים על בסיס מוצק, ואיננו מרחפים בעננים. הגיע המועד לשלב הבא: הרכבת רשימת-המועמדים.

איך לקבל מרה שחורה

מ כל שליבי המיבצע, היה זה השלב המדכא והעגום ביותר. הקדשתי שבועיים לפעולה זו, שהיתה מוטלת, מטבע הדברים, בעיקר עלי.

לא אכנס כאן לפרטים. התקשרתי כמעט עם כל אדם שהתבלט בעבר באחד השטחים שנקללו בעקרונותינו. ביקשתי להצטרף למיבצע, לצרף את שמו לרשימה.

נתקלתי בסירובים רבים. אחרים נימקו זאת בנימוקים עקרוניים, שלא נראו בעיני אלא כהשתמטות ממאבק. אחרים העמידו את הצד האישי מעל לכל דבר אחר, התמקחו על מקום מסויים ברשימת-המועמדים — תנאי שקבלתו היתה הופכת את הרכבת הרשימה לגיהנום. אחרים התחננו, דחו אותנו בלב ושוב, כשכל רגע בער ואיש מאיתנו לא ישן יותר משלוש-ארבע שעות ביממה. נתקלתי בגילויים כה רבים של קטנות וקטנטנות, שיכולתי לקבל מרה שחורה.

איני רוצה לסעוף, חלילה, כי כל המסרבים היו כאלה. לאחדים מהם היו נימוקים לגיטימיים על רקע אישי, אירגוני או פוליטי. אבל אצל רבים אחרים מבעלי השמות המצללים היתה הגישה: "אתם הולכים לשובור לכם את הראש — שברו לכם לבד. אם תצליתו, נזכר עור פעם." או: "הרשימה תהיה בסדר אם אופיע במקום השלישי, אך היא תהיה פסולה לגמרי אם אעמוד במקום הרביעי."

כעבור שבועיים התגבשה אצלנו הגישה: לצספץ על כל השמות המצללים. לא נודקו למנהיגים של אתמול — אלא ניצרו בעצמנו, תוך פעולה ומאבק, את המנהיגות של המחר. מי שבא אלינו בלב פתוח, מי שמוכן להתנדב ולפעול — הוא יהיה ברשימה. כזה היה דויד ארנפלה, הראשון שהתנדב לעבודה. כזה היה אמנון זכרונני.

מועמדותו של אמנון חייבה החלטה עקרונית. הוא עצמו הציע, עוד בשיחה הראשונה, שלא נציב אותו ברשימה, מפני שעברו הפאציפיסטי יתן פתחון-פה לכל המשמיצים. ואומנם, בעשרות אסיפות ובתבי-השמעה הטיחו בפנינו את נוכחותו של סרבן-מלחמה ברשימה. אפילו מאיר יערי לא התבייש לעשות זאת. אך איש מאיתנו לא הצטער לרגע על שהחלטנו להכלילו ברשימה.

בסופו של דבר אינני יורע אם הדבר עלה לנו בקלות. עובדה היא שקיבלנו בצה"ל אחוז הרבה יותר גבוה של קולות מאשר בציבור האזרחי. סרבן-המלחמה ברשימה לא הפריע לאנשים החרדים לבטחון המדינה יותר מכל.

לא השתתפתי בעיצובה הסופי של הרשימה. מסרנו אותו לוועדה. אף שהיה לי ויכוח עימה בפרט זה או אחר, אני סבור כי גיבשה, בסופו של דבר, את הפתרון הנכון: רשימה של לוחמים צעירים, מתנדבים וטעילים. כל אדם שדרש מקום מסויים ברשימה, נפטל אוטו-מטיח.

לנגד עיני עומד עדיין אותו מועמד שחתם על טופס-ההסכמה. אחרי שיחה של שעה, ואמר: "איני רוצה להיות מועמד. אנא, השאמש בטופס זה רק אם אתה סבור שזה באמת נחוץ ומועיל. תוכל לשים אותי בכל מקום שתרצה."

מקצוע מבוקש משכורת גבוהה עמדה מכובדת

כל אלה מקנה לך תעודת הסמכה של

המכללה הפוליטכנית

מיטודם של יוצאי הסגל האקדמי של הטכניון, מכון טכנולוגי לישראל
המוסד היחיד במדינה בפקוח ציבורי וממלכתי

מחדש ינואר יפתחו הקורסים הבאים:

- ✦ סרטוט בניין ואדריכלי (יום וערב)
- ✦ אדריכלות פנים (יום וערב)
- ✦ קירור ומיזוג אוויר (ערב)
- ✦ גרפיקה שימושית (ערב)
- ✦ ציור • רישום • פיטול (ערב)
- ✦ תכנון ועיצוב של תערוכות (ערב)
- ✦ עבודות בקרמיקה (ערב)
- ✦ בניית מודלים של בניינים ורהיטים (ערב)
- ✦ צילום (ערב)
- ✦ פירסום ויחסי ציבור (מתקדם) (ערב)
- ✦ גרפיקה טכנית (ערב)

המכללה הפוליטכנית
משרד ראשי: תל-אביב, רחוב המסגר 62 • טלפון 36487

תנועת העולם הזה — כוח חדש

מודיעה על הקמת קבוצות דיון לשיפור פני המדינה והמימשל

1. מטרת קבוצות הדיון:
 - (א) להצביע על חריגים לחיוב או לשלילה בפעולות רשויות השלטון עליהן הן דנות.
 - (ב) להציע דרכים לשיפור ליקויים, ולשקוד על ביצועם.
 - (ג) להמציא לראשי הרשימה חומר-רקע מסייע כאשר המצב דורש מאבק פרלמנטרי ו/או ציבורי.
 - (ד) להופיע בפני הציבור במסגרת חוגי בית, אסיפות או דיון פומבי, ולהסביר את עמדתן בנושאי דיונם.
 - (ה) להחת גרעין למיניסטריון צללים לכשיוחלט על הקמתו.
2. קבוצות הדיון תפעלנה בשטחים הבאים:
 - (א) חופש הפרט וזכויות האזרח בישראל.
 - (ב) כלכלה לאומית וכלכלת המיפעל.
 - (ג) מינהל שירותי המדינה לאזרח.
 - (ד) מינהל מוניציפאלי של רשויות מקומיות.
 - (ה) דת ומדינה.
 - (ו) מדיניות חוץ.
 - (ז) הבנה עיברית-ערבית.
 - (ח) איגודים מקצועיים.
3. מערכת העולם הזה תפרסם מדי פעם חומר מימצאי התעודות, אזרחים, שאיכפת להם, המעוניינים להצטרף לאחת, או לשתי קבוצות דיון, מתבקשים לפנות בכתב אל מיכאל ריינר, רח' הירקון 139 ת"א, או לטלפן 233143 ולציין את שמם, כתובתם, מקצועם והשכלתם.

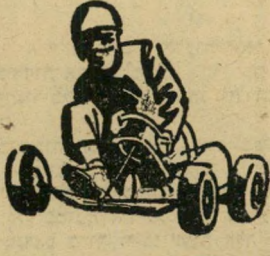
הנך רשאי לנהוג במכוניות מרוץ ללא רישיון בשטח התערוכה

הפתוח כל יום מ-5 עד חצות

"קארטינג"

הספורט שכבש את כל אירופה.

אוטובוסים: 22, 27, 28, 42

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי
המערכת והמנהלה: תל-אביב, גליקסון 8, טלפון 226785, ת.ד. 136 • מען מברקי: עולמסרס • דפוס משה שהם בע"מ, תל-אביב, פיץ 6 • גלויות: צינקוגרפיה כספי בע"מ. • עורך הראשי: אורי אבנרי • המויל: העולם הזה בע"מ